

Las Palmas'ta kordon boyu

Uzak Doğu'ya özgü junk arma bir İngiliz yelkenlisi

UZAKLAR CAFFE

Uzaktan bakarak fikir sahibi olunmuyor. Bir yeri ve insanlarını tanımak için karaya çıkıp insanların arasına karışmak gerektiğini Graciosa Adası'nda bir kez daha anladım.

Uzaklar II, Büyük Kanarya Adası'nın La Luz limanında.

Kıraç topraklarla kaplı zavallı bir adayımsı gibi görünen Graciosa'nın beyaz kumlu sahilinde karaya ayak basınca ne kadar yanıldığımızı fark ettik. Dışarıdan bakıldığında çölü andıran alçak yamaçlar boyunca yürümeye devam ederken her adımda kumların arasında boy vermiş rengârenk çiçeklerle, tuhaf şekillere sahip sarmaşıklarla, yarı tropik bitkilerle karşılaşuyorduk.

Bir taş gölgesinden diğerine seğirten kertenkelelerin meraklı bakışları altında ilerleyip, milyonlarca deniz kabuğuyla kaplı kumul tepelerinin etrafından dolaşarak adanın yegâne köyüne vardık. La Sociad'ın denize inen kum sokakları boyunca yürüyüp köy meydanında güneşlenen yerlilerin karşısına oturduk. Ne kadar sakin ve huzurlu görünüyorlardı. Kiminin başında hasırdan örülmüş huni biçimli şapkalar vardı. Dışarıdan bakıldığında miskin miskin oturuyorlarmış gibi duran bu adamların tembel olup olmadıklarını düşünürken, aklıma Ma yelkenlisinden Yeşim Büber'in aylar önce bir akşam Tancada söyledikleri geldi: "Tembellik mi... Osman, herkesin ritmi birbirinden farklı değil mi? O zaman tembellik öğrenilmiş bir şey olmasın?"

HANGİSİ DOĞRU

Uzaklar II Büyük Kanarya Adası'na gitmek üzere yağmurlu bir sabah Graciosa'dan demir aldı. Las Palmas'ın La Luz adlı limanına kadar 120 mil yolumuz var. Elimizde bölgeye ait iki farklı harita bulunuyor. Rota çizirken ikisinin de varyasyonlarının farklı olduğunu fark ettim. İspanyol haritamızın pusula gülünün üzerinde "1958, 13° 36'W, Decremento anuo 4'5" yazıyor. Bu bilgiye göre varyasyonun 1958 yılından bu yana azalarak, 9° 56'W'ye gelmiş olması gerekiyor. Diğer harita ise bambaşka bir varyasyon değeri veriyor. İlk defa böyle bir şey görüyorum. İkisinin ortalamasını almaya karar verdik. Böylece pusula rotamız 241° oldu.

Yola çıktıktan sonra başlayan canlı bir karayel ara vermeden ertesi sabaha kadar esti. Uzaklar ikinci camadandaki ana yelkeni ve küçültülmüş cenovası ile karanlık gecenin içinde hızla yol aldı. Hava kararırken ucundaki plastik ahtapota gün boyu hiçbir balığın kanmadığı oltamızı toplamıştık. Balık yoksa kuzinedeki ocağın üzerinde genellikle makarna, patates ya da pilav tenceresi fokurdur. Sibel de öyle yapmış, kumanya dolabından çıkardığı makarna ve mantar sosuyla koca bir tencere makarna pişirmişti. Gece yarısından sonra adanın kuzeydoğu ucundaki La Isleta feneri tam 30 mil mesafeden göründü. Arkasındaki şehrin ışıkları da gökyüzüne vurmuş, yalancı bir fener gibi ufuk çizgisini aydınlatıyordu.

BÜYÜK KANARYA ADASI

Sabah gün doğmadan liman ağzına vardık. 120 millik mesafeyi 17 saatte almışız. Saatte 7 knot eder. Gayet iyi bir ortalama. Mendireklerin ucu ve giriş hattı çakarlarla muntazaman işaretlenmiş. Uzun zaman sonra ilk defa büyük bir liman şehrine geliyoruz. Sabahın ilk saatleri olmasına ağmen karada işlek bir trafik var. Gelip geçen arabaların farları limanın dev vinçlerini aydınlatıyor. Bir

ambulans sirenlerini çalarak geçiyor. İçerde büyük bir marina var, ama biz demir yerine gideceğiz. Çakarların ve şamandıraların arasında geçerek, haritada Alcaravanas plajı olarak gösterilen sahilin açığına, 8 metre suya demirliyoruz.

Kılavuz kitaptaki bilgiye göre Büyük Kanarya Adası'nın nüfusu bir milyonmuş. Adanın ana şehri Las Palmas sahilden başlayıp yeşilliklerle dolu bir yamacın eteklerine kadar uzanıyor. Sokak aralarındaki bahçeli evleri, fiskiyeli bir havuzu çevreleyen tropik çiçek ve ağaçlarla dolu bakımlı

Las Palmas'taki marinanın duvarında Ali ve Nilgün Gündüz'ün teknesi Vagabond'dan bir anı

parkları, sahil boyunca uzayıp giden beyaz kordonuyla insanın kanının hemen kaynayverdiği şehirlerden biri... İzmir'e benzettiği Las Palmas'ı Sibel de çok sevdi.

FARKLI BİR SİSTEM

Buraya gelişimizin ana nedeni teknedeki alıcı-verici SSB radyomuzla Pactor 3 adlı bir modem bağlatmaktı. Kuracağımız bu sistemle tekneden e-posta yollayıp almak mümkün olacak, biz de internet kahvelere bağımlı olmaktan bir ölçüde kurtulacaktık. Web sitesini güncellemek, aylık dergi yazılarının yanı sıra, diğer dergilerin ve gazetelerin istediği röportajları, haberleri de yazmak, sonra bu yazıları internet noktalarından Türkiye'ye yollamak bazen seyrin de önüne geçen günlük işlerimizden biri olmuştu. Ancak seyahatimizi devam ettirmek için yazı yazmayı sürdürmemiz gerekiyordu. Bu yolla gelen paraya ve tanıtım desteğine ihtiyacımız vardı.

İstedığımız sistemi Doğu Atlantik'te kurabilecek en iyi kişi Las Palmas'ta yaşıyordu. Alfred Daubler adlı elektronik mühendisinin varlığını Hakan Öge'den öğrenmiştim. Hakan, Mardek isimli yelkenlisiyle çıktığı dünya turunda buraya uğradığında Alfred'le tanışmış ve bizim kurmak istediğimiz sistemin bir benzerini teknesine kurmuşlardı.

ANNECİĞİM, TÜRKLER GELİYOR

Alfred'le sahildeki bir kafeteryada buluşmak üzere randevulaştık. Marinanın karşısındaki denizcilerin buluşma noktası Sailor's Bar'a daha önce gelmiş, sahibiyile de tanışmıştık. Peppino

Uzaklar II,
Las Palmas
açıklarında

Las Palmas, sahil boyunca uzayıp giden kordonuyla insanın kanının hemen kaynayverdiği şehirlerden biri. Tıpkı İzmir gibi...

kendi yaptığı teknesiyle Karayipler'e giderken burada takılıp kalmış bir İtalyan denizciydi. Kızı ve karısıyla birlikte bu kafeteryayı işletiyorlardı. Boğazına düşkün bir adam olan Peppino mutfakta bizzat çalışıyor, özenerek yaptığı yemekleri müşterilerine servis ediyordu. Müşterilerinin de yemeklerini özenerek yemesini istiyordu. Böyle davranmayanlara tahammülü yoktu. Bazen çok acımasız olabiliyordu. Bir keresinde tam kıvamında pişirdiği spagetti tabağına sıkmak için kendisinden ketçap şişesini isteyen bir Amerikalıya çok kızmış, adamın önünden tabağı geri almıştı.

Peppino bizi sevmişti. 'Ciao Turco' diyerek

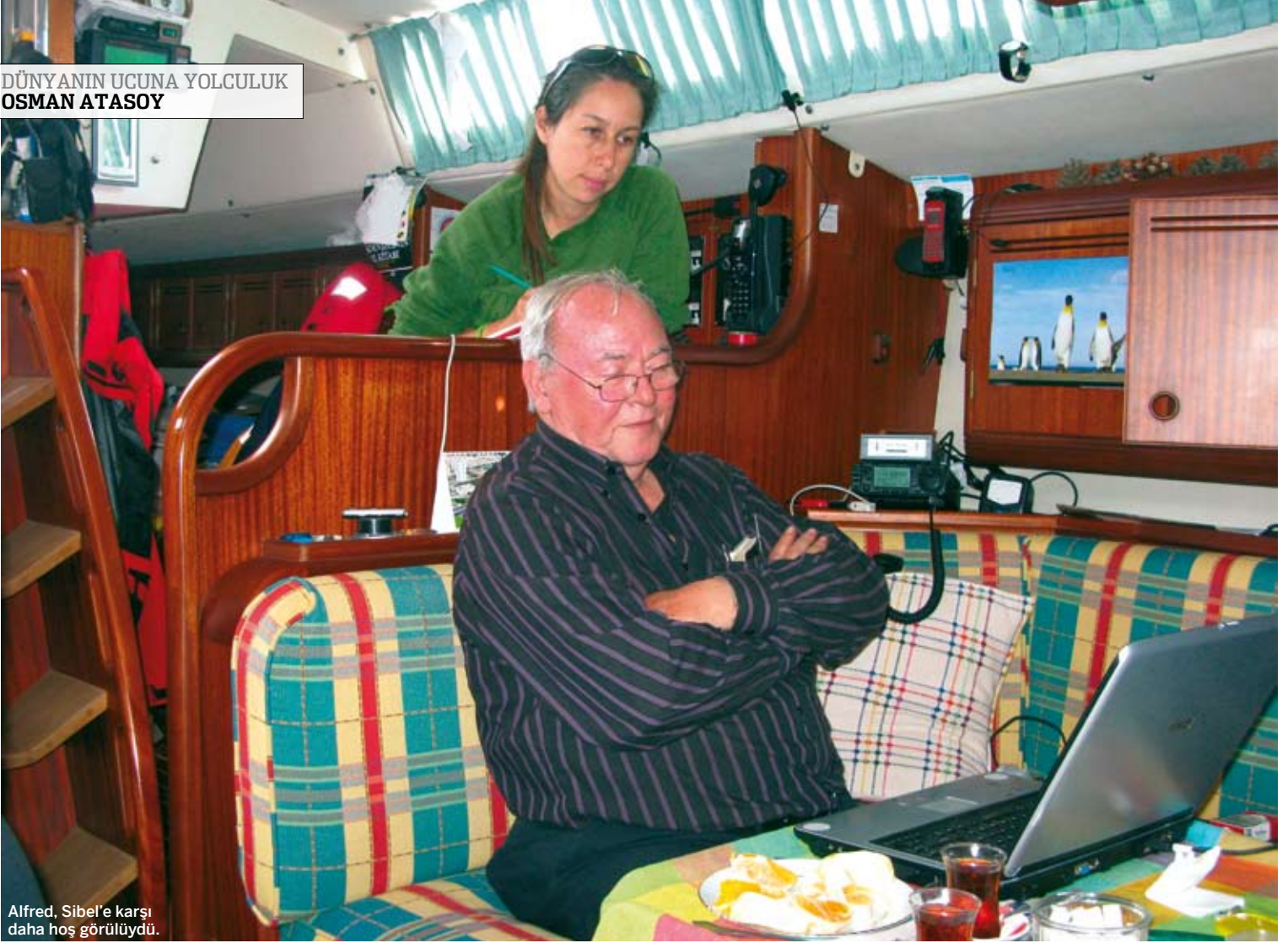
masamıza oturuyordu. Bir gün yemek yemek için annesinin kucagında mızızlanan küçük bir çocuğu göstererek, "Sizin sayenizde biz çok şükür iyi beslendik. Annelerimiz de bu kadıncağz gibi zorluk çekmedi," dedi. Sonra gülerek ekledi, "Benim büyüdüğüm yerde anneler 'Türkler geliyor...' deyince en iştahsızımızın bile ağzı açılırdı!"

HUYSUZ İHTİYAR

Neşeli Peppino'nun aksine Alfred hayatımda gördüğüm en aksi, en huysuz, en geçimsiz insandı. Yaşı 70'in üzerinde lanet bir ihtiyardı. İnsanları terslemekten özel bir zevk alıyor gibiydi. Tanışmak için uzattığım elimi havada bırakıp Sibel'e dönerken ilk darbesini vurmuştu bile: "Önce hanımların eli sıkılır..." Tekrar bana döndüğünde, "Nasılsınız, Herr Daubler..." diye hatırı sormuş ve aynı anda ikinci darbeyi yemiştin: "Ben her zaman iyiyimdir. Bir daha sormanıza gerek yok..."

O an arkamı dönüp oradan uzaklaşmamamın nedeni, tekneye kurmak istediğimiz sistemi dünyanın bu köşesinde kurabilecek başka birinin olmaması kadar, Alfred'in davranışlarının sonunun nereye varacağını da merak etmemdi. Alfred yeni bir Pactor 3 modem, kablolar ve kurulum hizmeti için umduğumuzun çok üstünde bir para istedi ve bir kuruş dahi aşağıya inmedi.

İnternette yaptığımız kısa bir araştırma sonucunda istediği fiyatın makul olduğunu öğrendik. Bizim almayı düşündüğümüz modem artık piyasadan kalkmış, yeni modeli ise (elektronik piyasasındaki genel eğilimin aksine) eskisinden daha pahalıya satılıyor. O an

Alfred, Sibel'e karşı daha hoş görülüydü.

için ödememize imkân olmayan bu parayı nasıl bulacağımızı düşünürken İstanbul'dan yollanmış bir e-posta aldım. Mektup kuzenim Nilgün Kısmet'ten geliyordu. Sıkışık durumumuzu öğrenince ablam Ayşenur ve kardeşim Seymen Atasoy'la biraraya geldiklerini ve bir fon oluşturduklarını yazıyordu. Aile dayanışması imdadımıza yetişmişti.

ALFRED'LE TEKNEDE

Para hesabına yatınca işe başlaması için Alfred'i botla tekneye götürdük. Şişmanlık ve aşırı sigaradan zor yürüyordu. Güçlkle tekneye çıkıp mevcut elektrik sistemimize şöyle bir göz attı. Ekşi bir yüz ifadesiyle bu tesisatın bir işe yaramayacağını söyledikten sonra kamaradaki masanın başına oturdu ve bir daha yerinden kalkmadı. Hâlbuki ben tesisatı onun veya bir yardımcısının kuracağını sanıyordum. Meğer yanılıyormuşum.

Alfred oturduğu yerden emirler yağdırarak beni çalıştırmaya başladı. Kıç taraftaki akü grubundan yeni bir hat çekmek için teknenin tavanlarını, döşemelerini sökmemiz gerekti. Sibel'le birlikte günlerce kan ter içinde uğraştık. Bana kafasını takmıştı, ne yapsam yaranamıyordum. Yaptığım hiçbir işi beğenmiyor, küçük bir çocuğu azarlar gibi ikide bir paylıyordu. Programın nasıl çalıştığını bilgisayar ekranında gösterirken yanlış tuşlara bastığımı söyleyip ikide bir elimin üzerine vuruyordu. Bilgisayarı alıp kafasına geçirmemek için kendimi zor tutuyordum. Kendisine çay demleyen, kahvesini eksik etmeyen, pişirdiği lezzetli kekleri ve kurabiyeleri önüne koyan, kamarada sigara içmesine izin veren Sibel'e ise daha

Sibel, komşu çocuklarının saçını kesti.

*Sailmail'e abone olduk.
Bu iletişimin Uzaklar'ın
seyahatinde bir şeyleri
değiştireceğini seziyorum.*

iyi davranıyordu.

Tesisat işi bittikten sonra sistemi çalıştırdık, ama bir aksilik vardı. Alfred anten olarak kullandığımız kıç ıstralyanın bu iş için uygun olmadığını söyledi. Yeni bir anten gerekiyordu. Yeni bir antenin 500 Euro olduğunu söylediğinde yüzümüz nasıl bir ifade almış olmalı ki, bu kadar katı kuralları olan bir Alman'dan hiç beklenmeyecek bir öneride bulundu. Anteni balık kamışından yapacaktık! Las Palmas'taki bir mağazadan 15 Euro'ya aldığımız altı metrelik polyester kamışın içinden, tarif ettiği gibi ince bir kablo geçirip ucunu daire şeklinde kıvrıdık. Kamışı bir metre uzunluğundaki bir pvc borunun içine sokup kelepçelerle teknenin kıçındaki kemere bağladık.

YELKEN POSTA

Yeni anten Alfred'in istediği gibi çalıştı, ama gene bir sorunumuz vardı. Bu sefer de Türkiye'de aldığımız anten ayarlayıcısının bozuk olduğunu öğrendik. Ancak Alfred yumuşamaya başlamıştı. Elindeki anten ayarlayıcılarından birini bizimkiyle değiştireceğini söyleyince kulaklarına inanmadım. Ancak asıl sürprizi daha sonra yaşayacaktım.

Sailmail adlı servis ağına abone olduktan sonra ilk e-postayı Alfred'in adresine yolladık. Mektup başarıyla yerine ulaştı. Artık yerkürenin en ıssız köşelerinden, hatta okyanusların ortasından bile Uzaklar II'nin dışındaki dünyayla iletişim kurabilirdik. Her şey bittikten sonra düşündüm, acaba buna gerçekten ihtiyacımız var mıydı? Bu iletişimin sanki Uzaklar'ın seyahatinde bir şeyleri değiştireceğini seziyordum.

Sailor's Bar'da Alfred'le vedalaşırken elime bir torba tutuşturdu. "Sibel senin oğlak etini çok sevdiğini söylemişti. Dün dağda bir tane kestirdim, içinde budu var." Hayretle yüzüne bakarken elimi cebime attım. "Teşekkür ederim, borcum ne kadar?" Huysuz, nemrut, aksi ihtiyar kecinin suratının ilk defa güldüğünü gördüm. Eliyle kolumu tuttu. "İstemez, benden..." Arkasını dönüp iki adım attıktan sonra aklına bir şey gelmiş gibi geri döndü. "Oğlağı kesen arkadaşım Musevi'yd. Hayvanı kanını akıtarak kesti, sanırım sizin usullerimize de uygun..." Kulaklarına inanmadım. O huysuz adam gitmiş, yerine tonton bir ihtiyar gelmişti. Yoksa onun kurduğu sistemin bizi değiştirmesinden önce, biz mi onu değiştirmiştik. **MBY**